

DOMBÓVÁR VÁROS
KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI
KONCEPCIÓJA
2016 – 2020

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés.....	3
1. A koncepció alapvető célja.....	3
2. Alapelvek.....	4
3. A koncepció jogi és módszertani alapjai.....	4
II. Települési viszonyok.....	4
1. Dombóvár a régió közepén, három megye határán.....	4
2. Demográfiai adatok.....	6
III. Bűnügyi helyzetelemzés.....	7
IV. Célok, prioritások.....	8
V. A prioritásokhoz igazodó cselekvési terv.....	9
1. A közterület rendjének fenntartása.....	9
2. A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése.....	11
3. A droghasználat és a kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése.....	12
4. Az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése.....	12
5. Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés.....	13
6. A vagyonvédelem javítása.....	14
7. A közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos helyi feladatok megoldása.....	15
8. A bűnmegelőzés kommunikációjának erősítése.....	17
VI. A megvalósítás alanyai és az ő együttműködésük.....	17
VII. A koncepció megvalósításának forrása.....	19
VIII. Záradék.....	19

I. Bevezetés

1. A koncepció alapvető célja

„A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy.” – állapítja meg a Nemzeti Bünt megelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17.) Kormányhatározat 2.2 pontjának első mondata.

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének – az adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól.

A bűnmegelőzés minden olyan intézkedés, és beavatkozás, melyek célja, vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgári szubjektív biztonságérzet minőségi javítása, a bűnalkalmak lehetőségének csökkentése, a bűnözést előidéző okok hatásainak mérséklése, a sértetté (áldozattá) válás megelőzése.

Közvetlen megelőzési cél:

- a bűncselekmények legközvetlenebb okainak megszüntetése

Közvetett megelőzési cél:

- a bűnözővé válás megelőzése
- a tettenérés kockázatának növelése
- a bűnalkalmak feltárása, csökkentése
- áldozati-sértetti károk mérséklése
- a bűnözőktől való félelem csökkentése

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- gyermekek, fiatalkorúak és fiatal felnőttek
- időskorúak
- a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók (HH)
- a halmozottan hátrányos helyzetben élők (HHH)

A közbiztonság megteremtése olyan feladat, amelyért közösen kell cselekedni. A közbiztonság, a lakosság biztonságérzetének megteremtése és fenntartása érdekében tudatosítani kell a lakosságban, az intézményekben, a város vezetőségében, hogy a jogellenes magatartások helyben termelődnek, ezért az ellenük való eredményes védekezéshez elengedhetetlen a helyi erők összefogása.

A fentiekre tekintettel e koncepció elkészítésének célja, hogy a városban az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben résztvevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátásához.

2. *Alapelvek*

- együttműködés
- partnerség
- prioritások megfogalmazása
- rugalmasság és gyors reagálás
- a lakosság igényeinek figyelembe vétele
- rendszerszintű bűnmegelőzés
- koordinált bűnmegelőzési munka
- a bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása
- a pályázati források koncentrált felhasználása
- eredményes kommunikáció
- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiának való megfelelés

3. *A koncepció jogi és módszertani alapjai*

Jogi alap:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában. Az önkormányzatnak tehát – e törvényi felhatalmazás alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.
- a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát, együttműködését határozza meg. Felhívja többek között a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, a település bűnmegelőzési- és közbiztonsági koncepciója kimunkálására.
- a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény, amely a közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szervezéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködése kereteit fogalmazza meg.

Módszertani alap:

- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17.) Kormányhatározat

II. Települési viszonyok

1. Dombóvár a régió közepén, három megye határán

Dombóvár város Tolna, Baranya és Somogy megye találkozásánál, a Dél-dunántúli régió középpontjában, a Kapos folyó mellett terül el, vonzáskörzete messze túlterjed a megye határain.

A település területének nagysága 7.848 ha.

A város több városrészre oszlik: Belváros, Újdombóvár, Kertváros, Tüske, Perekac, Szuhay-domb, Szőlőhegy, Gunaras, valamint a külterületi városrészek (Mászlony, Szarvasd, Szilfás, stb.).

A Belvárosban az emeletes házak többsége dominál, a többi városrészben – a régi mezővárosi jellegnek megfelelően – a családi házas övezet a jellemző. A város településszerkezete elsősorban egy lakásos családi házas jellegű.

Dombóvárt 1970. április 1-jén nyilvánították várossá.

Az állandó lakosok száma (2015.12.31.): 18.984 fő.

Dombóvár közlekedése jól kapcsolódik az országos rendszerekhez. A Dél-Dunántúl kiemelt vasúti csomópontja. A Budapest-Pécs, illetve a Budapest-Kaposvár-Gyékényes fővonalak csatlakozási, illetve elágazási pontja. A közúti közlekedést tekintve a 61. sz. fő közlekedési, illetve a 611. sz. út érinti a várost. Az előbbin a Balaton (Siófok), illetve az M7-es autópálya jól megközelíthető, valamint a Kaposvár-Nagykanizsa és a Tamási-Dunaföldvár (és az Alföld) felé bonyolódik jelentős forgalom.

A várost gyűrűként veszik körül a hozzá gazdaságilag, kereskedelmileg, közigazgatásilag erősen kötődő szomszédos települések, ebből kifolyólag, mint járási székhelynek, jelentős az egészségügyi, kulturális, közigazgatási szerepe is.

A város egészségügyi intézménye, a Dombóvári Szent Lukács Kórház 1969 óta folyamatosan mintegy 80.000 ember számára biztosítja a fekvő- és járó beteg szakellátást főként Tolna megyében (Dombóvári- és Tamási járás), de észak-baranyai területet (Sásdi, Komlói járás egy része) is ellát.

Az Önkormányzat a kötelező óvodai feladatellátást két intézmény, a Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde, valamint a Dombóvári Gyermekvilág Óvoda fenntartásával biztosítja. Ezen kívül további egy óvoda (Margaréta Református Óvoda) működik egyházi fenntartásban.

A kötelező bölcsődei ellátást az önkormányzat a Dombóvári Szivárvány Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Tagintézménye útján biztosítja 60 férőhelyen.

A városban 4 általános iskola, illetve 3 középiskola működik.

A város kulturális életét bonyolító 2 legnagyobb intézmény a Tinódi Ház, valamint a Tinódi Könyvtár.

1973-ban Gunaras területén kezdődött fúrások által alkáli-hidrokarbonátos hévíz került feltárássra, lehetővé téve a termál és gyógyfürdő kialakítását, ami ma is a legfőbb idegenforgalmi vonzerőt jelenti a város életében. Gunaras fürdő településrész

Dombóvártól 3 km-re található, 1981-től hivatalosan is üdülőhely. Az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően (Hotel Európa***, Gunaras Resort Spa Hotel****, Gunaras Apartmanpark és Gyógykemping) várható az idegenforgalom ugrásszerű növekedése.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a természetvédelemre, a környezet rendben tartására és a meglévő értékek óvására. A várost átszelő Konda-patak völgyében, a Szőlőhegy déli lábánál fekvő Nyerges-tótól és az azt körülölelő erdőtől a város északi határában fekvő tavakig olyan túraútvonalat alakítottunk ki, amely kiválóan alkalmas sétálásra, kerékpározásra, illetve az egyre népszerűbb nordic-walking túrázásra.

A városban számos egyesület, illetve intézmény biztosít lehetőséget a sportolásra, így minden korosztály megtalálhatja a számára legkedvezőbb sportolási formát.

Az ipari cégek is mindig jelen voltak a város fejlődésének során. Jelenleg a legfontosabb ágazatok, amelyek képviselik magukat, az acélszerkezet gyártás, és a fűtési-, hűtési- és ipari hőszolgáltató rendszer gyártás.

Dombóvár Város Önkormányzata nagy figyelmet fordít a város fejlesztésére, a gazdaság növekedésére, az aktív közösségi élet megteremtésére valamint a jelenkori problémák kiküszöbölésére. Az új időszak fejlesztési irányvonalait összefoglaló dokumentum, vagyis az Ivanich-terv a 2014-2020-as tervezési időszakra készült, bemutatva több fejlesztési programtervezetet a városra szabva.

2. Demográfiai adatok

Dombóvár állandó lakosságának alakulása 2009-2015.

Év	Fő
2009.	19.972
2010.	19.694
2011.	19.621
2012.	19.425
2013.	19.268
2014.	19.067
2015.	18.984

A lakónépesség korcsoport szerinti megoszlása

Életkor	Lakosság, fő						A teljes lakossághoz viszonyított %-os arány					
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014	2015	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
0-18	3.270	3.219	3.107	3.043	3035	3000	17	16	16	16	16	16
19-60	11.846	11.768	11.591	11.712	11.225	10.918	60	60	60	60	59	58
61 év felettiek	4.578	4.634	4.727	4761	4.888	5.026	23	24	24	24	25,5	26
összesen	19.694	19.621	19.425	19.268	19.148	18.944	100	100	100	100	100	100

III. Bűnügyi helyzetelemzés

2013 és 2015 között a dombóvári járásban a regisztrált bűncselekmények száma 795 és 1139 között mozgott. A 2015. évben az ismertté vált bűncselekmények száma 809 volt, amely a 2014. évihez képest minimális növekedést, viszont a 2013. évihez képest jelentős csökkenést jelent.

	2013	2014	2015
Regisztrált bűncselekmények száma	1139	795	809
Közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények száma	266	158	131
Regisztrált bűncselekmények 100.000 lakosra vetített aránya	3523	2485	2555
Elkövetett kiemelt bűncselekmények száma	730	522	420
Egyéb, kiemelt körbe nem tartozó bűncselekmények száma	409	273	389
Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények száma	25	0	0
Közlekedési bűncselekmények:			
- személysérüléssel közúti közlekedési balesetek	42	48	46
- halálos közúti közlekedési balesetek száma	1	3	6
- súlyos sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma	14	14	13
- könnyű sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma	27	31	27
- ittasan okozott személysérüléssel közúti közlekedési balesetek száma	5	6	3
Tulajdon elleni szabálysértések száma	433	348	270
Nyomozás eredményességi mutató	54,6 %	61,9 %	68,5 %

A Dombóvári Rendőrkapitányság elkövetkező időszakra vonatkozó legfontosabb célkitűzései kettősek: az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása, valamint a rendőrszakmai munka minőségi színvonalának emelése. Mindezek érdekében tovább kell erősíteni a kapcsolatot az önkormányzatokkal, a társ- és civil szervezetekkel, a munkát célirányosan az állampolgárok általi elvárásokhoz kell igazítani.

Az emberek számára mindenütt a legfontosabb a bűncselekmények és az erőszak elleni védekezés. A bűncselekmények nagyobb részét még mindig a "vagyron elleni bűncselekmények" teszik ki. A Dombóvári Rendőrkapitányság nyitott az állampolgárok irányába, annak érdekében, hogy velük együttműködve, igényeiket figyelembe véve szervezhesse tevékenységét.

A helyi rendőrség célja, hogy tájékoztassa az embereket arról, hogyan óvhatják meg értékeiket, mit kell tenniük adott veszélyhelyzetekben, miként gondoskodhatnak otthonuk, családjuk biztonságáról. Mindezek mellett fontosnak tartják az állampolgárokkal való személyes kapcsolatot, mely során nem csak szakmai ismereteket, hanem bűnmegelőzési módszereket, védelmi praktikákat ismertethetnek meg a hozzájuk fordulókkal, akik ezáltal lehetőséget kapnak arra, hogy közvetlen életközösségükben, környezetükben, családjukban elkerülhessék a tragédiákat.

IV. Célok, prioritások

A bűnözést eredményező folyamatok a helyi társadalom egész rendszerében keletkeznek, ezért az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, mint fő stratégiai célkitűzés csak átfogó célok megjelölésével szolgálhatja a város közbiztonságának javítását.

A stratégiának mindig tükröznie kell azt, hogy a társadalmi bűnmegelőzés komplex, össztársadalmi feladat, amely a teljes lakónépesség biztonságának megteremtésével, a bűnözés csökkentésével az életminőség javítását célozza, ezért a koncepció stratégiai célkitűzésként az életminőséget javító közbiztonság megteremtését, a bűnözés csökkentését jelöli ki.

Általános hosszú távú cél:

- az objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés csökkentése

Középtávú cél:

- a közösségi bűnmegelőzés rendszerének kiépítése a városban, amely magában foglalja az önkormányzat, a rendőrség, a helyi intézmények, a gazdasági élet helyi szereplői, a lakossági-, valamint civil szerveződések és a lakosság minél szélesebb rétegei közötti együttműködést

Rövid távú célok:

- a megalkotott közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció elfogadása, az abban szereplő feladatok mielőbbi realizálása;

- a kialakult akut problémák, krízisek gyors kezelése, a lakosság biztonságérzetének javítása technikai eszközökkel és humán erőforrások útján;
- a Polgárőr Egyesület munkájának fejlesztése, az Egyesület munkája iránti érdeklődés szélesebb körben való terjesztése;
- a bűnmegelőzés kommunikációjának erősítése az önkormányzat rendelkezésére álló kommunikációs csatornák igénybevételével;
- pályázati lehetőségek kihasználása, amelyekkel a megfogalmazott célokhoz szükséges anyagi forrás biztosítható.

Prioritások:

- A közterület rendjének fenntartása
- A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése
- A droghasználat és a kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése
- Az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése
- Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés
- A vagyonvédelem javítása
- A közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos helyi feladatok megoldása
- A bűnmegelőzés kommunikációjának erősítése

V. A prioritásokhoz igazodó cselekvési terv

1. A közterület rendjének fenntartása

A közterületen történő jogsértéseket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak, ezért egyik legfontosabb feladat a közterület és a nyilvános helyek rendjének biztosítása. A helyi együttműködés eredményeként cél a rendbontások megszüntetése, a közterületen elkövethető jogsértések minimalizálása, a rongálások elleni hatékony fellépés.

Alkalmazott eszközök:

- gyalogos járőrszolgálat
- a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet végrehajtása
- közterületi térfigyelő rendszer működtetése

A belvárosban található üzletek, pénzüzetek, egyéb közbiztonsági szempontból veszélyeztetett objektumok visszatérő rendőri ellenőrzését a rendőrség gyalogos járőrszolgálat keretén belül valósítja meg.

A közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartás az a tevékenység, vagy mulasztás, amely bűncselekménynek vagy szabálysértésnek nem minősül, de a közösségi együttélés szabályaival ellentétes. Az erről szóló 1/2016. (I.29.) önkormányzati rendelet az egyéb önkormányzati rendeletekben tilalmazott olyan tevékenységeket, vagy mulasztásokat fogja át, amelyekkel szemben korábban

szabálysértési eljárás kezdeményezésére volt lehetőség, de 2012.04.15. óta az ilyen típusú szankcionálásra nincs lehetőség.

Az ilyen jellegű magatartások esetén az elsőfokú önkormányzati hatáskör címzettje – képviselő-testület által átruházott hatáskörben – a jegyző, aki a rendelet végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a közterület-felügyelők, illetve 1 fő ügyintéző útján látja el.

A városi térfigyelő rendszer kialakítása 2014-ben kezdődött, amikor a Városháza Szabadság u. 18. számú épülete előtti téren 1 db kamera került elhelyezésre a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal Szabadság u. 18. alatti épületében beüzemelt rögzítő egységgel. Ezután 2015. évben a Hunyadi téri buszmegálló épületén 1 db, illetve a Hotel Dombóvár előtt 2 db kamera felszerelése történt meg, a jelek központi szerverre történő átjuttatásával. A szó igazi értelmében vett városi térfigyelő rendszer kiépítése tekintetében áttörést a 2016. év jelentett. A Képviselő-testület 518/2015. (XI.26.) számú határozatával jóváhagyta a 15 db kamerából álló rendszer kiépítését. Ennek alapján közbeszerzésen kívüli beszerzési eljárás került lefolytatásra „Városi térfigyelő kamerarendszer kiépítése 15 db kamera felszerelésével, a kiépített rendszer folyamatos üzemszerű működésének biztosítása a 12 hónapos garanciális időszak alatt, továbbá a kiépített rendszer karbantartása a 12 hónapos garanciális időszak lejártát követő három éves időtartam alatt” elnevezéssel. Az eljárás nyertese a budapesti székhelyű Multi Alarm Zrt. lett, a folyamatban levő kiépítést a pécsi iroda munkatársai végzik, várható befejezési határidő 2016. július 08. Üzembe helyezését követően a rendszer az alábbi helyszíneket fogja figyelni:

Ssz.	Megfigyelendő terület
1.	Jókai utca központ felé eső rész
2.	Járásbíróság – Dombó Pál utca
3.	Hunyadi téri buszmegálló és parkoló
4.	Hunyadi tér – Ady Endre utcai kereszteződés felől az Ady utca
5.	Dózsa György utcai szelektív sziget és környéke
6.	III. utcai „körforgalomnál” áruház, plébánia felőli térrész
7.	III. utcai „körforgalomnál” orvosi rendelő, gyógyszertár felőli térrész
8.	Hunyadi tér – Pannónia utcai kereszteződés felől a Pannónia utca
9.	Kórház parkoló
10.	Kapos híd a Mágocs felől beérkező forgalom
11.	Kertvárosi orvosi rendelő és környéke
12.	Március 15. tér – Gagarin utcai kereszteződés
13.	Gunaras, Kernen tér 2. előtti közterület
14.	Gunaras, Tó u. 3. előtti közterület
15.	Szőlőhegyi buszforduló a Nyerges-erdőnél

Közben már tervezés alatt van a következő ütem kiépítése, amely a tervek szerint alábbi helyszínek kamerás megfigyelését fogja eredményezni:

Ssz.	Megfigyelendő terület
16.	Hunyadi tér nyugati oldalán futó egyirányú út és park a SPAR felől
17.	Hunyadi tér nyugati oldalán futó egyirányú út az Ady utca felé a SPAR felől
18.	Hunyadi tér keleti oldalán futó egyirányú út és park a Csillagház felől
19.	Erzsébet – Ady Endre utcai kereszteződés
20.	Horvay – Erkel utcai kereszteződés szelektív sziget, üzletek felé eső terület
21.	Szőlőhegyi belső buszforduló, szelektív sziget és park

2. A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése

Alapvető törekvés az említett korosztály célirányos preventív nevelésével a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése, a már „megtévedt” gyermek helyes irányba terelése, az ehhez szükséges szakmai, személyi és intézményi igény biztosítása.

A gyermek- és ifjúságvédelem nem képzelhető el a rendőrség, a gyámügy, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, a védőnői hálózat, valamint az oktatási intézmények ifjúságvédelmi felelőseivel folytatott együttműködés nélkül. Az együttműködés eredményeként nem csak a megelőzésben érhető el jó eredmény, hanem kevesebb ilyen jellegű cselekmény marad rejtve.

Alkalmazott eszközök:

- rendőrségi ismertető, figyelemfelhívások általános iskolák részére
- iskolarendőr program

Mint az ország közel 3000 iskolájában, a dombóvári általános és középiskolákban is működik „Az iskola rendőre” program. A program lényege, hogy a szülők nem közvetlenül a rendőrséghez, hanem egy, az iskolával folyamatosan kapcsolatban álló rendőrhöz fordulhatnak kéréseikkel, kérdéseikkel.

A program keretében az egyes intézményekkel egy-egy rendőr áll napi kapcsolatban, aki részt vesz az osztályfőnöki órákon, feladata többek között a közlekedésbiztonság és a bűnmegelőzés oktatása. A tanév során az iskolarendőr rendszeres kapcsolatot tart az iskola nevelőivel, diákjaival, a szülőkkel, részt vesz a jelentősebb iskolai rendezvényeken.

A programon belül oktatási tematika került kidolgozásra – külön alsó és felső tagozatos gyermekek részére –, amelynek segítségével az iskolarendőrök a gyermekek életkorának megfelelő előadásokat tartanak a különböző – a gyermekeket érintő – bűn- és balesetmegelőzési témakörökben.

Ezen kívül a rendőrség a tanév során, negyedévente Hírlevélben hívja fel a diákok figyelmét az adott időszak veszélyeire, valamint jó tanácsokkal látja el őket, amelyek betartásával megelőzhető, hogy áldozatokká váljanak.

További rendőrség által alkalmazott eszköz az illetékességi területen lévő iskolák és óvodák rendezvényein, nyári táborokban való részvétel, ahol a rendőri munka, a rendőrök felszerelése kerül bemutatásra, valamint különböző játékos módszerek

alkalmazásával történik a figyelemfelhívás a gyermekeket érintő veszélyek elkerülésére.

3. A droghasználat és a kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése

Cél a városban a drogfogyasztás megelőzése, visszaszorítása, megszüntetése. Szükséges a kábítószer fogyasztás terjedési útvonalainak fokozott ellenőrzése. Minden eszközt fel kell használni, hogy a fiatalabb korosztályok se fertőzödjenek.

Az általános tapasztalat az, hogy a fiatalok szinte teljes mértékben áttértek az ún. dizájner drogok, új pszichoaktív, valamint az internetről rendelhető, legális szerek használatára. Ezen szerek fogyasztása alkalmi jelleggel elfogadott a 16-20 éves korosztály számára.

A szórakozó helyek visszatérő ellenőrzéseit szorgalmazni kell, amely ellenőrzéseken keresztül befolyásolható az üzemeltetők normakövetése, különös tekintettel a fiatalok alkohollal és dohánytermékkel történő kiszolgálására, illegális szerek üzleten belül történő hozzáférhetővé tételére.

Alkalmazott eszközök:

- célzott programok, előadások tartása
- Dombóvári Kistérségi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) működése

A jelenség megszüntetésére, illetve a kipróbálók és a rendszeres használók számának csökkentése érdekében megtartott előadások során a rendőrség az ismeretlen összetételű anyagok kiszámíthatatlan hatásait igyekezte hangsúlyozni az esetleges büntetőjogi következmények mellett.

A KEF egy helyi szintű szakmai konzultációs munkacsoport, amelynek feladata, hogy összehangolja a drogprobléma visszaszorításában szerepet játszó négy alappillér – a közösség és együttműködés, a megelőzés, a gyógyítás és rehabilitáció, valamint a kínálatcsökkentés – intézményeinek munkáját. Ezen túlmenően a rendőrség rendezvényeken szórólapok kiosztásával, tanácsadással hívja fel a figyelmet a drog használatának veszélyeire, vagy a már drogot használó személy esetén a lehetséges megoldásra, segítségre.

4. Az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése

Hazánkban minden ötödik ember időskorúnak számít, vagyis betöltötte a 60. életévét, 61 %-uk pedig nő.

A 60 évesnél idősebbek, az egyedül élők, a magukról gondoskodni nem képes személyek áldozattá válási esélye életkoruk, egészségi állapotuk miatt sokkal nagyobb a társadalom egyéb csoportjainál.

Alkalmazott eszközök:

- elkövetési módszerek ismertetése
- felhívások, előadások szervezése, és írásos közzététele az idősök által gyakran látogatott helyeken

Az idősök elsősorban vagyon elleni bűncselekmények, mint pl. trükkös lopás, besurranásos, betöréses lopás, csalások („unokás” csalások, termékbemutatós csalások, tűzifás csalások) és rablások áldozatává válnak. Az elkövetők gyakran kihasználják az idős emberek segítőkészségét, hiszékenységet ahhoz, hogy a lakásukba, házukba különböző trükkökkel bejussanak, majd onnan elsősorban készpénzt, takarékbetétkönyvet, ékszert tulajdonítanak el. Az időskorúak viszonylag könnyen kötnek ismeretséget, megbíznak idegen emberekben, örülnek, hogy beszélgethetnek valakivel, ezáltal az elkövetők nagyobb nehézség nélkül bizalmukba férkőzhetnek.

Az idős, egyedül élő emberek sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése, védekezési képességeik növelése a rendőrség munkájának egyik kiemelten fontos területe.

A megelőzés érdekében tájékoztatók, felhívások készülnek, amelyeket a médián és a szociális hálón keresztül juttatnak el az érintettekhez, illetve az általuk gyakran látogatott helyekre (kórház, házi orvosi rendelők, önkormányzat, stb.). Megtörtént a Nyugdíjas Klubbal való kapcsolatfelvétel is, amelynek összejövetelein előadások formájában történik majd az időseket érintő kockázatokra való figyelemfelhívás. A veszélyeztetett korosztály megfelelő tájékoztatásán túlmenően a hozzátartozók, szomszédok informálása is fontos, hiszen ha ők figyelmeztetik az időseket a trükkös lopások, egyéb bűncselekmények veszélyeire, akkor talán megelőzhető az áldozattá válás.

5. Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés

Áldozatnak ma már nem csak a bűncselekmény sértettje minősül, hanem annak hozzátartozója is, illetve bárki, akit a bűncselekmény elkövetése során közvetlen, vagy közvetett módon fizikai, anyagi, vagy akár lelki sérülés ért.

A korábban leírtakra visszautalva megfelelő hangsúlyt kell fektetni az idősök folyamatos tájékoztatására, segítésére, szociális helyzetük figyelemmel kísérésére. A fiatalok felkészítését – „Az iskola rendőre” program keretében – iskolán belül kell megoldani. Fokozott és megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni a problémás, diszfunkciós családokat. Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek elérését. E feladat végrehajtásában a rendőrségnek, a gyámhivatalnak, a családsegítő és gyermekjóléti központnak, egészségügyi és oktatási intézményeknek kell tevékeny együttműködést megvalósítani.

Alkalmazott eszköz:

- áldozatsegítő munkatárs alkalmazása a rendőrkapitányságon

A rendőrség áldozatvédelmi tevékenységét a 64/2015. (XII.12.) BM rendelet, valamint a rendőrség áldozatsegítő feladatairól szóló 2/2013. (I.31.) ORFK utasítás alapján végzi.

A Dombóvári Rendőrkapitányság vonatkozásában az áldozatsegítő tevékenységet – közfoglalkoztatási program keretein belül – 1 fő közfoglalkoztatott munkájával sikerült megoldani. Az áldozatsegítő munkatárs a különböző témájú tájékoztatókat, szóróanyagokat, szituációs bűnmegelőzési eszközöket megfelelően terjeszti. Az áldozatsegítő szolgálat, az egyéb állami és civil szervezetek szakembereivel egyaránt napi kapcsolatot tart. Folyamatosan figyelemmel kíséri, elemzi, értékeli a bűnügyi helyzet alakulását, a jellemző elkövetői és áldozati magatartásokat, az ismétlődő és gyakorivá váló, illetve az új elkövetési módokat, a bűncselekmények létrejöttét segítő objektív és szubjektív okokat, körülményeket.

Cél hatékonyabbá tenni az áldozatsegítésről, a segítségnyújtás lehetőségeiről való tudomásszerzést, illetve esetleges pályázati lehetőségek kihasználásával biztosítani az áldozatsegítő munkatárs rendszeres munkaviszonyban történő foglalkoztatását.

6. A vagyonsvédelem javítása

A tulajdonhoz való jog a modern demokráciák egyik alappillére. Az állampolgárok tulajdonának védelme közhatalmi eszközökkel az állam egyik alapvető feladata, ugyanakkor az állam nem lehet kizárólagosan felelős a tulajdon garantálásában. A viktimológia által bizonyított, hogy a bűncselekmények egy részében a sértett maga is „közreműködik” azzal, hogy valamilyen módon lehetővé teszi, vagy megkönnyíti annak végrehajtását.

Általánosan ismert tény, hogy a regisztrált bűncselekmények számának nagy része a vagyon elleni bűncselekmények (lopások, betöréses lopások) köréből kerül ki. Növekvő tendenciát mutat az on-line térben, vagy mobil kommunikációs eszközök felhasználásával elkövetett bűncselekmények száma.

Ösztönözni kell az épületvédelmi kialakításokat, saját technikai védelmi eszközök telepítését, a legalapvetőbb mechanikai védelem kialakítását.

Alkalmazott eszközök:

- „BIKESAFE” program népszerűsítése
- felhívások az idényszerűen előforduló bűncselekményekkel kapcsolatban
- „tanyaterv”

A Dombóvári Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tevékenysége során közvetve és közvetlenül próbálja meg a potenciális sértettek figyelmét felhívni értékeik megóvására. Igénybe veszik az önkormányzat rendelkezésére álló kommunikációs eszközöket (közmeghallgatás, hirdetések, fórumok), illetve tervek között szerepel különböző témákkal kapcsolatos rövid filmek elkészítése, amelyek segítségével kiemelik a vagyonsvédelmi eszközök alkalmazásának, használatának jelentőségét.

Körvonalazódik annak lehetősége, hogy a dombóvári Tesco Áruház által rendelkezésre bocsátott helyiségben bűnmegelőzési pavilon kerülhet kialakításra, ahol a rendőrség szakemberei bűnmegelőzési célú tájékoztatást adhatnak arról, hogy a lakosság hogyan óvhatja meg értékeit, mit kell tenni adott veszélyhelyzetben, miként lehet gondoskodni az otthon, a család biztonságáról.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács támogatásával új típusú, "BIKESAFE" elnevezésű országos kerékpár regisztrációs program indult, amelynek célja a kerékpárlopások megelőzése, illetve a már eltulajdonított kerékpárok megtalálása, azonosítása. A program során az erre igényt tartó kerékpár tulajdonosok részére különböző rendezvényeken, iskolákban, intézményekben lehetőség adódik kerékpárjuk – rendőrség által – egy központi, biztonságos adatbázisban, egyedi azonosító jellel, fényképpel, tulajdonosi adatokkal történő, térítésmentes regisztrálására.

Az idényszerűen előforduló (méhkaptás-, agancs- és terménylopás) bűncselekményekkel kapcsolatban a Dombóvári Rendőrkapitányság bűnmegelőzési naptárt hozott létre, amelynek segítségével időben, már az idény kezdete előtt megszólítja a célközönséget, felhívja figyelmüket az egyes bűncselekmények elkövetésének lehetőségére.

A Dombóvári Rendőrkapitányság illetékességi területén található külterületi ingatlanokban, a magányos településeken, és az elnéptelenedő, apró vagy törpefalvakban élő, veszélyeztetett célcsoportba tartozó személyek, illetve a belterületi lakatlan ingatlanok sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzésére és visszaszorítására végrehajtási tervet hozott létre („tanyaterv”). Kiemelt feladatként került meghatározásra az életvitelszerűen nem lakott külterületi ingatlanok ellenőrzése, valamint a tanyákon, és az elnéptelenedő falvakban élő személyekkel való kapcsolatfelvétel, figyelmük felhívása a sértetté válás elkerülésének lehetőségeire, különös tekintettel az erőszakos bűncselekmények megelőzését célzó magatartásformákra.

Az Önkormányzat a szociális szolgáltatásokról szóló 22/2003. (VIII.26.) rendelet 6. §-a alapján a város közigazgatási területéhez tartozó külterületi lakott helyeken (Mászlony, Szilfás, Kiskonda, Szarvasd, Szőlőhegy, Nagykonda) a szociális alapellátási feladatok megoldására tanyagondnoki szolgálatot működtet. A szolgáltatás célja a külterületi lakott helyek intézményhiányból eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá egyéni és közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

7. A közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos helyi feladatok megoldása

A biztonság rendkívül relatív kategória, mert ami az egyik félnek még biztonságos, lehet, hogy a másiknak már korántsem az. Ha nem történik baleset, akkor sem biztos,

hogy biztonságról beszélünk, mert lehetnek rejtett veszélyforrások is, amit fel kell kutatni (észrevenni) és fel kell számolni.

Baleset akkor van, ha a közlekedés valamely szereplője hibázik és a legtöbb baleset általában összefüggésben van a sebesség nem helyes megválasztásával. Sok baleset következik be az úton történő haladásból, kanyarodásból fakadó hibákból. Jellemző baleseti ok az elsőbbség meg nem adása, az előzés szabályainak megszegése, a menet irány szerinti másik oldalra, illetve az útról való lesodródás.

A baleseteket mindenkinek kötelessége elhárítani, még azoknak is, akik ugyan nem szabálytalankodtak, de módjukban áll elkerülni az ütközést, a veszélyhelyzetet.

A közlekedésbiztonság megteremtésében tehát komoly szerep jut a közlekedési hatóságoknak, a rendőrségnek és természetesen a közlekedő embereknek is. A Dombóvári Rendőrkapitányság ezért célirányos közlekedésbiztonsági intézkedéseket tervez a testi épség, egészség védelme érdekében.

Alkalmazott eszközök:

- Városi Baleset-megelőzési Bizottsági ülések megtartása
- „Az iskola rendőre” program keretein belül „Biztonságos közlekedés” címmel előadás tartása, kiemelve a gyalogosokra, és kerékpárosokra vonatkozó szabályokat
- „Kerékpáros Iskola Kupa”, „Ki a mester?” és „Pindúr-Pandúr Mini KRESZ vetélkedő” elnevezésű versenyekre a versenyzők felkészítésének segítése
- közlekedési akciók szervezése az ittas járművezetők, a gyorsajtók és a biztonsági övet nem használó személyek kiszűrésére, az ősz beköszöntével a járművek világításának ellenőrzésére
- az önkormányzat által szervezett, a gyalogos és kerékpáros közlekedésbiztonság fokozására irányuló figyelemfelhívó akció

A közúti halálesetek és sérülések számának csökkentése érdekében létesített VÉDA – Közúti Intelligens Kamerarendszer fix telepítésű kameráit 2016. április 5. napján élesítette a rendőrség az ország 134 balesetveszélyesnek ítélt útszakaszán. Dombóváron a 611-es számú úthoz telepítettek kamerákat. A tapasztalatok szerint az új, fix telepítésű traffipax beváltotta a hozzá fűzött reményeket, az eszköz környezetében jellemzően mindenki igyekszik betartani a közlekedési szabályokat, tehát van visszatartó ereje.

Dombóváron szerencsére jelentős a kerékpáros forgalom, és a pályázati célok között is kiemelt szerepet kap a kerékpáros közlekedés infrastruktúrájának fejlesztése, ezért az Önkormányzat a gyalogos és kerékpáros közlekedésbiztonság fokozására irányuló figyelemfelhívó akciót hirdetett az alábbi programokkal:

- a 2016 szeptemberében megrendezésre kerülő Európai Mobilitási Hét kiemelt témája a gyalogos, kerékpáros közlekedés legyen;
- a város jelentős kerékpáros forgalmat bonyolító területeire (pl. az Árpád utcában, a Kórház utcában a KVG környékére, Gunarasban, Szőlőhegyen) tájékoztatótáblák elhelyezése;

- reklámfilm készítése;
- negyedévente tájékoztató cikk megjelentetése a 7200 című újságban;
- kerékpárutakra logók, figyelemfelhívó táblák felfestése.

8. A bűnmegelőzés kommunikációjának erősítése

A lakosság bevonása a bűnmegelőzésbe szükségszerű, de csak akkor elérhető, ha az állampolgárok rendelkeznek azokkal az információkkal, tisztában vannak azokkal a lehetőségekkel, amelyek birtokában eredményesen, felelősségteljesen tehetnek személyi-, és vagyoni biztonságukért.

Az önkormányzatnak ki kell használnia a rendelkezésére álló kommunikációs csatornákat, a helyi sajtót, az internetes felületet, a különböző fórumok, közmeghallgatások, sajtótájékoztatók adta lehetőségeket. Ennek alapján kiépíthető egy lakossági jelzőrendszer, amely elősegítheti a bűnmegelőzést.

Ezen túlmenően a rendőrkapitány – jogszabályi előírásnak eleget téve – évente beszámol a képviselő-testületnek a város közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról. Ugyanígy beszámol a Dombóvári Polgárőr Egyesület is.

Rendelkezésre álló kommunikációs eszközök:

- közmeghallgatás
- hirdetmények
- értekezletek
- lakossági fórumok
- Dombó TV
- 7200 – Egy szabad város lapja
- www.dombovar.hu
- rendezvények

A felsorolt kommunikációs csatornák bővítése javasolt a lehetőségekhez mérten, az alábbiak szerint:

- *időszakos közvélemény-kutatás:* a lakosság körében a közbiztonság megítélésének felmérése, ötletek gyűjtése a továbblépés irányairól;
- *követendő magatartások népszerűsítése:* helyi elismerés alapításával, fórumokon való, nyilvános elismeréssel azon polgárok munkájának elismerése, megbecsülése, akik áldozatos, példamutató munkát végeznek a közbiztonság és a helyi bűnmegelőzés érdekében.

VI. A megvalósítás alanyai és az ő együttműködésük

A bűnmegelőzés érdekében rendszeres kapcsolatot kell tartania egymással

- az önkormányzatnak,
- a helyi rendőrkapitányságnak,

- a megyei rendőr-főkapitányságnak, valamint a keretein belül működő Tolna Megyei Bűnmegelőzési Tanácsnak,
- a városban működő polgárőr szervezetnek,
- a közterület-felügyeletnek,
- az önkormányzati intézményeknek,
- gyermekvédelmi, gyermekjóléti, oktatási szféra intézményeinek, képviselőinek,
- a katasztrófavédelem illetékes szerveinek,
- helyi nemzetiségi önkormányzatoknak,
- egyházaknak,
- a gazdasági élet helyi meghatározó szereplőinek, vállalkozásainak,
- kulturális és szórakozási célt szolgáló kiemelt szolgáltatóknak.

Az önkormányzat megalakulása óta támogatja a Dombóvári Polgárőr Egyesületet, kezdeményezője volt az Egyesület létrejöttének, az Egyesület székhelye – megalakulása óta – a mindenkori Hivatal székhelye.

A Polgárőr Egyesület fennállása óta a város és külterületei (különösen Gunaras) biztonsága érdekében kimagasló munkát végez, szoros együttműködésben a fentiekben felsorolt szervekkel, intézményekkel. Az Egyesület jól működő, szerteágazó kapcsolatrendszerrel épített ki egyéb társszervekkel (NAV, Országos Mentőszolgálat, Vöröskereszt, stb.). Az Egyesület tagjai jelen vannak az önkormányzat által szervezett rendezvényeken, valamint rendkívüli eseményeken, illetve egyéb felkéréseket is teljesítenek, ha rendezvény biztosítása szükséges.

Az Egyesület tagja az Országos Polgárőr Szövetségnek, részt vesz annak alábbi kiemelt programjaiban:

- „250x100 Biztonság”;
- Szomszédok Egymásért Mozgalom (SZEM);
- „Külterületek biztonsága”;
- Polgárőrök a tanévkezdés biztonságáért;
- Tisztelet az Éveknek, Biztonságot az Időseknek.

Az Egyesület tagjai között vannak arany, ezüst, bronz fokozattal kitüntetett tagok, Arany Gyűrűvel, a „Város év polgárőre” és a „Város kiváló polgárőre”, valamint „Tolna Megye Év polgárőre” kitüntető címmel rendelkező polgárőrök.

A város az idei évben elnyerte a „Polgárőr Város” kitüntető címet.

Az Egyesület, az önkormányzat, és a dombóvári rendőrkapitányság háromoldalú együttműködési megállapodását a képviselő-testület 20/2007. (II.19.) számú határozatával – jól meghatározott tartalmi és formai keretek között – elfogadta, amely hosszú évek óta az összefogott, közös munka alapja.

A rendőrkapitányság az Egyesülettel kiváló együttműködést ápol, amely igen szoros, hiszen közös járőrözésekben, terepkutatásokban, és a végrehajtási tervekben meghatározott feladatok ellátásában együttműködnek. A rendőrökkel közös szolgálatok során folyamatos a külterületi lakott ingatlanok ellenőrzése, az ott élő idős

emberek felkeresése. A két szervezet között az információáramlás, a személyes kapcsolattartás folyamatos.

VII. A koncepció megvalósításának forrása

Az önkormányzat erkölcsileg és – szükség szerint – anyagilag is támogatja a rendőrség, és az Egyesület munkáját. Az éves költségvetés tervezésénél erre források kerülnek elkülönítésre. Ezen túlmenően pályázatok benyújtásával, külső szponzorok, vállalkozások bevonásával kell feltárni az újabb forrás lehetőségeket.

VIII. Záradék

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete fenntartja határozott szándékát a város bűnmegelőzési céljait és feladatait illetően, ennek keretében a koncepcióban megjelölt bűnmegelőzési intézkedéseket meg kívánja valósítani.

A Képviselő-testület Dombóvár Város 2016-2020 közötti időszakra vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepcióját – a záradékban foglaltaknak megfelelően – a 294/2016. (VI.30.) Kt. határozatával jóváhagyta.

Dombóvár, 2016. június 30.

Szabó Loránd
polgármester

dr. Letenyei Róbert
jegyző